

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาพจีน (285) 成语故事 (二八五)

วันที่ 14 พฤษภาคม 2566 - 10:25 น.



ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร ม.แม่ฟ้าหลวง

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาพจีน (285) 成语故事 (二八五)

นิทานสุภาพจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 黄粱一梦 / 黄粱一夢 huángliáng yī mèng (หวาง เหลียง อี เม็ง) โดย คำว่า 黄粱 huángliáng (หวางเหลียง) แปลว่า ข้าวฟ่างเหลือง เป็นธัญพืชที่ปลูกกันทางภาคเหนือบริเวณลุ่มแม่น้ำ ฮวงโหของจีน — yī (อี) แปลว่า หนึ่ง จำนวนหนึ่ง 梦/夢 mèng (เม็ง) แปลว่า ความฝัน เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง หลับฝันไปชั่วคราว การหลับที่แสนสั้น จนแม้การหุงต้มข้าวฟ่างเหลืองยังไม่ทันสุกก็ตื่นเสียแล้ว ใช้เปรียบเปรยกับความสุข หรือเรื่องของลาภยศสรรเสริญทั้งหลาย ที่มันผ่านเข้ามาแล้วก็จากไปอย่างรวดเร็ว เป็นการเปรียบเปรยกับสิ่งสวยงามที่ไม่จีรัง ที่มันเป็นเพียงม่านหมอกพร้อมมลายหายไปในปีดล ภาพมาจา มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาพจีนนี้กัน

การรับราชการของจีนโบราณนั้นมีด้วยกันหลายวิธี หนึ่งในวิธีที่ชาวบ้านธรรมดาสามัญจะนิยมชมชอบมากที่สุด ถือเป็นความเสมอภาคมากที่สุด และทุกคนมีสิทธิ นั่นก็คือผ่านการสอบแข่งขัน ซึ่งวิธีการสอบ

แข่งขัน ได้ส่งเสริมให้คนจีนมีนิสัยรักการเรียน และทำให้การศึกษาของจีนเจริญรุ่งเรืองมาตลอดนับพันปี ทำให้มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับการเรียน และการสอบแข่งขันมากมาย โดยมีอยู่เรื่องหนึ่งความว่า ลูกช้วนาคคนหนึ่งนามว่า 卢生/盧生 Lú sheng หลูเหมิง หลูเหมิงคนนี้มี ความมุ่งมั่นเป็นอย่างยิ่งที่จะสอบเข้ารับราชการให้ได้ เขาจึงตั้งใจร่ำเรียนวิชาอย่างเต็มที่ เมื่อถึงฤดูการสอบแข่งขัน เขาจึงพกพาความมั่นใจมาสมัครสอบที่สนามแข่งขันในเมืองหลวง แต่ผลการสอบครั้งนี้ กลับไม่มีชื่อของหลูเหมิงอยู่บนป้ายประกาศ ซึ่งหมายความว่าเขาสอบตก เขารู้สึกเสียใจ และหมดอาลัยตายอยากเป็นอย่างยิ่ง



(ที่มาภาพ: <http://image.baidu.com/search>)

ระหว่างเดินทางกลับบ้านเกิด เขาก็ดื่มสุร่ายอมใจไปตลอดทาง ในวันหนึ่งระหว่างเขาแวะพักกินข้าวมื้อกลางวันที่โรงเตี๊ยมแห่งหนึ่ง ก็ได้พบกับนักพรตเฒ่าคนหนึ่ง ทั้งคู่พูดคุยถูกคอกันมาก ไม่รู้ว่าทั้งสองคุยกันไปนานเท่าใด แต่ที่เห็นได้ชัดเจนคือ หลูเหมิงเล่าระบายความอัดอั้นตันใจ และฝันสลายให้นักพรตฟังจนหมดสิ้นแล้ว ก็รู้สึกสบายใจขึ้นมากโข ถึงตอนนี้เขาเริ่มรู้สึกง่วงนอน จึงขอจับสักครู่ นักพรตล้วงเอาหมอนใบหนึ่งจากยามให้หลูเหมิงพลาญพูดว่า ข้าให้ท่านยืมหมอนนั้นอนสักครู่ หมอนใบนี้จะทำให้ท่านหลับสนิท และท่านจะสมหวังทุกอย่างจากความฝัน เขารับมา และเอนตัวลงนอน

ระหว่างกำลังจะหลับนั้น เขาก็เหลือบไปเห็นพ่อครัวของโรงเตี๊ยมกำลังหุงข้าวฟ่างอยู่ เขาจึงคิดว่า ถ้าตื่นมาก็คงได้เวลากินข้าวพอดี เมื่อเขาหลับไปแล้ว ในความฝันนั้น เขาได้พบรัก และแต่งงานกับลูกสาวคน бедผู้ร่ำรวย และเขาก็ได้รับการส่งเสริมจากพ่อตา จนได้รับราชการ ด้วยความขยันของเขา เขาจึงก้าวหน้าในตำแหน่งอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง จนเขาได้เป็นถึงอัครมหาเสนาบดี มีทั้งอำนาจ เงินทอง และบ่าวไพร่ เขารู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จนี้นัก และชีวิตของเขา ก็ราบรื่นมาจวบจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ก่อนที่เขาจะสิ้นใจนั่นเอง

ทันใดนั้นเขาก็สะดุ้งตื่น เพราะมีคนปลุกเขา เมื่อเขาลืมตาขึ้น ก็พบว่านักพรตเฒ่าคนนั้นยังนั่งจ้องมองเขาอยู่ และพ่อครัวคนเดิมก็กำลังหุงข้าวฟ่างอยู่ เขาจึงรู้ได้ทันทีว่า เขาหลับไปเพียงชั่วครู่เดียวเท่านั้น แต่นั่นก็เพียงพอแล้วที่จะทำให้เขามีความสุขเหมือนได้สัมผัสมาทั้งชีวิต นักพรตจึงพูดขึ้นว่า อันความใฝ่ฝันในลาภยศสรรเสริญ และอำนาจทั้งหลายทั้งปวงที่ได้มา มันก็แค่ความฝันเพียงชั่วครู่เดียวเท่านั้น เมื่อตื่นจากฝัน มันก็จะมลายหายไปสิ้น มีสุ่สุ่ทางธรรม แสงหาความสุขนิรันดร์จะดีกว่า เมื่อเขาฟังนักพรตแล้ว

แม้ว่าจะไม่ได้เดินตามทางที่นักพรตชี้แนะ แต่ก็ทำให้เขาเข้าใจ จึงไม่รู้สึกละอายใจกับความผิดหวังจากการสอบอีกต่อไป

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻： 虚幻不能实现的梦想。

成語比喻： 虛幻不能實現的夢想。

Chéngyǔ bǐyù: Xūhuàn bùnéng shíxiàn de mèngxiǎng.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยฺวี: ชวิหฺวัน ปู้เหินง ฉือเซี่ยน เตอะ เม็งเสียง

สุภาษิตเปรียบว่า ความฝันลมลมแล้งแล้งที่ไม่อาจเป็นจริงได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

荣华富贵，人人都爱，可在我眼中不过黄粱一梦。

榮華富貴，人人都愛，可在我眼中不過黃粱一夢。

Rónghuá fùguì, rén rén dōu ài, kě zài wǒ yǎn zhōng búguò huánɡliánɡ yī mèng.

หนงหฺวา ฟู่กฺย, เหวิน เหวิน โตว อ้าย, เชอ จ้าย หวู้ เหยี่ยน จง ปู้กั้ว หวงเหลียง อี้ เม็ง

ความเจริญรุ่งเรืองและความมั่งคั่งที่ทุกคนชอบ แต่ในสายตาฉันแล้วมันก็เป็นแค่ภาพมายา